

DENK AMSTERDAM

stem
DENK

18 MAART 2026
Gemeenteraadsverkiezingen

INHOUDSOPGAVE

1	Voorwoord politiek leider Stephan van Baarle	3-4
2	Voorwoord lijsttrekker Sheher Khan	5-7
3	Verbinding via Amsterdammerschap	8-15
4	Betaalbaar wonen	16-21
5	Werk en Inkomen	22-24
6	Onderwijs, Cultuur & Jongerenplan	25-28
7	Mobiliteit & Economie	29-32
8	Zorg	33-35
9	Veiligheid en Goed Bestuur	36-42
10	Goed bestuur	40-42
11	Klimaat, Milieu & Gezonde Leefomgeving	43-45
12	Financiële Paragraaf	46

1.VOORWOORD

STEPHAN VAN BAARLE

Beste kiezer,

Op 18 maart 2026 kies jij de leden van de gemeenteraad van jouw gemeente. Ik vraag jouw vertrouwen om op deze belangrijke dag je stem te geven aan DENK!

De gemeente is namelijk de overheid waar je het meeste van merkt in je dagelijkse leven. Of het nu gaat om een veilige en schone straat, het tegengaan van armoede in je wijk, het bouwen van betaalbare woningen of het realiseren van voldoende parkeerplekken: jouw gemeente gaat hierover. Daarom is het van groot belang om op 18 maart 2026 ervoor te zorgen dat DENK zo groot mogelijk wordt in jouw gemeente, zodat DENK in de gemeenteraad krachtig voor jouw belangen kan opkomen. Het geluid van DENK is onmisbaar in de politiek.

DENK zorgt ervoor dat de mensen die vergeten worden door de gevestigde partijen eindelijk een plek krijgen aan de tafel waar de besluiten worden genomen.

Ik roep jou dan ook op om ervoor te zorgen dat jouw geluid niet wordt gemist in de gemeenteraad, door op 18 maart 2026 op DENK te stemmen! Jij weet wat je aan DENK hebt: een politieke partij die altijd voor je opkomt en strijdt voor jouw rechten! Ook lokaal moeten wij zorgen voor een overheid die iedereen gelijkwaardig behandelt, ervoor zorgen dat

discriminatie wordt bestreden en voorkomen dat er wordt meegewerkt aan beleid dat de rechten van Nederlanders bedreigt. DENK is daarin jouw belangrijkste bondgenoot!

Naast de zo belangrijke strijd voor gelijke rechten, zet DENK zich natuurlijk ook in voor een beter leven voor alle inwoners van ons mooie land. Wij willen werk maken van meer betaalbare woningen en alles op alles zetten dat mensen weer ruimte voelen in de portemonnee. Wij willen armoede uitbannen en ons inzetten voor toegankelijke zorg.

Op 18 maart 2026 kan jij met een stem op DENK werk maken van gelijke rechten en een beter leven voor ons allemaal. Ik vraag daarom jouw steun bij de komende gemeenteraadsverkiezingen.

Stem op 18 maart 2026 op DENK!

Stephan van Baarle
Politiek leider DENK

2.VOORWOORD ***SHEHER KHAN***

De afgelopen jaren waren zwaar. Boodschappen en huren werden duurder, terwijl het woningtekort alleen maar erger werd. Tegelijk zagen we de samenleving verharderen. In Den Haag kwam het eerste extreemrechtse kabinet sinds de Tweede Wereldoorlog aan de macht. Op onze telefoons zagen we live de genocide in Gaza, gesteund door onze eigen regering. En toen, na de voetbalwedstrijd Maccabi Tel Aviv – Ajax, de ogen van de wereld op Amsterdam gericht waren, werd de dubbele maat opnieuw zichtbaar: jongeren met een migratie- of islamitische achtergrond werden wéér tot zondebok gemaakt. Juist op die cruciale momenten stond DENK op.

Mede dankzij onze inzet hebben we de afgelopen jaren o.a. bereikt dat:

- het openbaar vervoer gratis is geworden voor alle kinderen tot 11 jaar;
- de inkomensgrens voor kindvoorzieningen is verhoogd naar 150% van het sociaal minimum, zodat meer gezinnen ondersteuning krijgen;
- er eindelijk een monument komt voor de eerste generatie gastarbeiders die onze stad mede hebben opgebouwd;
- Amsterdam als eerste Nederlandse gemeente heeft erkend dat er sprake is van genocide in Gaza;
- de islam volwaardig is erkend als onderdeel van Amsterdam, met meer aandacht voor het bestrijden van moslimdiscriminatie, Ramadan-verlichting in de straten en een boek over islamitisch Amsterdam;
- bevolkingsgroepen Amsterdammers meer met elkaar in verbinding zijn gekomen – via sport (de terugkeer van het Amsterdamse straatvoetbaltoernooi) én via dialoog

(het project Bekend maakt Bemind).

Wij deden waar politiek voor bedoeld is: opkomen voor mensen die te lang over het hoofd zijn gezien. Of het nu gaat om gezinnen die jarenlang met hun kinderen in schimmelwoningen leven of om bewoners die zonder pardon hun parkeervergunning kwijtraken; wij zagen en hoorden de Amsterdammers die door de gevestigde politiek zijn vergeten.

Onze strijd is echter nog niet gestreden. Ook in Amsterdam heeft het gif van 'eigen volk eerst' wortel geschoten. We zien dat politieke partijen spreken van een 'joods-christelijke samenleving'. Laten we de intentie hiervan gewoon benoemen: dit is bedoeld om moslims buiten te sluiten. En ook bij progressieve politici zien wij een ongemak als het gaat om religie, terwijl religieuze en conservatieve Amsterdammers vanuit hun eigen levensovertuiging een waardevolle bijdrage leveren aan onze stad. Voor al die Amsterdammers die zich zorgen maken over hun plek in de stad, heeft DENK één boodschap: jullie horen erbij. Punt uit.

Dat is het antwoord van DENK op verdeel-en-heerspolitiek: Amsterdammerschap. Het besef dat iedereen die onze stad zijn thuis noemt 'gewoon' Amsterdammer is. Amsterdammerschap is dus geen geboorterecht, maar een keuze. De keuze om elkaar in deze stad als gelijken te behandelen, ongeacht wie je bent of waar je vandaan komt.

Het is de taak van de gemeente om het Amsterdammerschap te beschermen. Dit is niet alleen een ideaal, maar ook een concrete opdracht: de gemeente Amsterdam laat dat tastbaar zien met voorrang voor (jonge) Amsterdammers op de woningmarkt, uitbreiding van de Stadspas naar middeninkomens en een parkeerbeleid met voordelen voor de Amsterdammer.

Verbinding via Amsterdammerschap is hoe wij de verdeel-en-heers-retoriek van de politieke haatzaaiers tegengaan. Niet door het uitwissen van verschillen, maar door ze gelijkwaardig te behandelen. In Amsterdam zijn wij solidair met elkaar.

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2026 kunnen we samen een historische stap zetten. DENK is inmiddels de vierde grootste partij van Amsterdam. Dat biedt een unieke kans om deel uit te maken van het stadsbestuur met meer invloed en budget.

**Voor een stad die iedereen ziet. Wij zijn Amsterdam.
Stem 18 maart op DENK.**

Sheher Khan
Lijsttrekker | DENK Amsterdam

VERBINDING VIA **AMSTERDAMMERSCHAP**

Verbinding via Amsterdammerschap

De groeiende populariteit van 'eigen volk eerst'-politiek bedreigt onze samenleving. Onze democratie is immers gebouwd op gelijke rechten voor elke burger en niet op het voortrekken van bepaalde bevolkingsgroepen.

Het is enerzijds te begrijpen waarom steeds meer burgers vallen voor de lokroep van 'eigen volk eerst': de politiek heeft decennialang maatschappelijke problemen niet opgelost, maar minderheidsgroepen tot zondebok gemaakt. Ook heeft secularisering veel mensen vervreemd en zoeken zij hun gemeenschapszin in een 'eigen volk'. Anderzijds dient men te beseffen dat als vandaag de deur wordt opengezet voor 'eigen volk eerst', morgen zichzelf aan de beurt

kunnen zijn. En dan is het misschien 'eigen rijken eerst' of 'eigen hoogopgeleiden eerst'. De politiek van eigen-volk-eerst biedt geen oplossingen, maar is een recept voor meer verdeeldheid.

Wij leggen deze verdeel-en-heerspolitiek niet alleen bloot, maar zetten er een hoopvol en verbindend verhaal tegenover. Een verhaal dat niemand uitsluit, maar juist iedereen recht doet – óók Amsterdammers die nu vatbaar zijn voor 'eigen volk eerst'. Daarom wijzen wij ook de valse praatjes over een exclusieve 'joods-christelijke identiteit' af, want die wordt in de praktijk vooral gebruikt om moslims weg te zetten. Voor dat verbindende verhaal hoeven wij niet ver te zoeken: het zit in ons DNA. Dat verhaal heet Amsterdammerschap.

Amsterdam kent een eeuwenlange traditie van gelijkwaardigheid tussen geloven en niet-geloven. Van oudsher bood onze stad onderdak aan vervolgte minderheidsgroepen en is dat vandaag de dag zo gebleven. In deze open, trotse stad hoor je er niet alleen bij als je in Zuid of de grachtengordel woont, maar net zo goed in Nieuw-West, Noord of Zuidoost. Het maakt niet uit of je seculier bent of gelovig – christen, Jood, moslim, hindoe, Sikh of iets anders.

Het gaat niet om of je geboren bent op een woonwagenveld of gevlucht bent van oorlog; het gaat erom hoe we samenleven. Van orthodoxen tot paradijsvogels: Amsterdammers ben je door mét elkaar te leven in onze stad; dat betekent leven en laten leven, elkaar respecteren in geloof of ongeloof, verbinden in plaats van verdelen. Amsterdammerschap is dus geen geboorterecht, maar een keuze. Het is de keuze om elkaar hier als gelijken te behandelen. DENK staat pal achter die Amsterdamse traditie van gelijkwaardigheid. Discriminatie – tegen wie dan ook – bestrijden wij keihard. We staan op de schouders van generaties Amsterdammers van alle kleuren en geloven die deze stad hebben gemaakt.

Dat is onze stadsidentiteit die wij beschermen en doorgeven.

Dit zijn onze voorstellen:

Amsterdammerschap in woord en daad: de gemeente Amsterdam moet in woord en daad het Amsterdammerschap gaan uitdragen.

Dat realiseren wij door:

Verbind de stad symbolisch:

- ◆ **Wij vieren jaarlijks de verjaardag van Amsterdam:** elk jaar op 27 oktober vieren wij de geboortedag van Amsterdam.

Dat doen wij door het openstellen van ons erfgoed (zoals het Paleis op de Dam, stadsarchieven en windmolens), gratis bezoek aan Amsterdamse musea, op straat de Amsterdamse volkscultuur ten gehore te brengen, bijvoorbeeld met draaiorgels en ritjes met de historische Amsterdamse trams;

- ◆ **De Amsterdamse identiteit komt meer terug in het straatbeeld:** wij laten de Amsterdamse identiteit terugkomen in de architectuur, net zoals de

Andreaskruizen bij de bekende Amsterdamse paaltjes en wij hangen met trots de Amsterdamse vlag uit op openbare gebouwen waar de gemeente diensten levert (bijv. buurthuizen, jongerencentra, buurtteams enzovoort);

- De gemeente Amsterdam beschermt de Amsterdamse dialecten als levend erfgoed: Jordanees en Smiba (straattaal) behoren tot onze Amsterdamse dialecten die wij moeten koesteren. Dit doen wij bijvoorbeeld via tentoonstellingen, educatie en culturele projecten die deze dialecten een podium geven.

De stad elkaar laten ontmoeten:

- Verbinding via dialoog:** in een tijd van toenemende polarisatie, moeten wij als overheid meer aansturen op verbinding. Via het bekende project 'Bekend maakt Bemind' zien wij dat politieke uitersten met elkaar in contact komen en hierdoor vooroordelen afnemen. Ook investeren wij meer in buurtevenementen. Hiervoor maken wij structureel geld vrij;
- Verbinding via sport:** het Amsterdams straatvoetbaltoernooi is op initiatief van DENK

teruggekomen en dat willen wij jaarlijks gaan organiseren. Ook verkennen wij hoe dit verbreed kan worden naar andere veel beoefende Amsterdamse sporten (zoals kickboks);

De stad spreekt zich uit:

- De gemeente Amsterdam laat onrecht nooit onbenoemd: of het nou gaat om anti-zwart racisme of anti-Joods racisme, haat tegen vrouwen, moslims, lhbt'i'ers, uitsluiting van praktisch opgeleiden, mbo'ers of christenen: wij laten niets lopen en treden er ferm tegen op;
- Amsterdam is trots op haar migratiegeschiedenis: In een tijd waarin migratie vaak als een bedreiging wordt gepresenteerd, kiest Amsterdam er juist voor om haar migratiegeschiedenis met trots te omarmen. Op initiatief van DENK komt er een monument ter ere van gastarbeiders. Ook in de komende periode laten we dit zichtbaar terugkomen in de stad, onder andere via tentoonstellingen in de openbare ruimte;
- Geen conflicten importeren, maar vrede exporteren: Amsterdam is een wereldstad en dat betekent dat conflicten hier ver vandaan hun weerslag kunnen

hebben in onze stad. Wij kiezen altijd voor het goede voorbeeld: wij maken geen onderscheid tussen mensen, want mensenrechten gelden voor iedereen. Dat is hoe wij ons antwoord exporteren naar de rest van de wereld, namelijk dat vrede en saamhorigheid wel degelijk mogelijk is.

Geen plek voor discriminatie en racisme

De strijd tegen discriminatie en racisme is belangrijker dan ooit. De komst van het eerste extreemrechtse kabinet na de Tweede Wereldoorlog had ons wakker moeten schudden. De Toeslagenmisdaad maakte pijnlijk duidelijk dat discriminatie diep is doorgronden in ons beleid en onze systemen. En met het voormalige PVV-kabinet werd zichtbaar hoe moslimhaat zijn weg vond tot de regering. Juist daarom moeten wij de strijd tegen discriminatie en institutioneel racisme krachtig opvoeren.

Dit zijn onze voorstellen:

- ▶ Amsterdam stelt een gemeentelijke coördinator tegen discriminatie en racisme aan: deze coördinator volgt de werkwijze van de Nationale Coördinator tegen Discriminatie en Racisme

door alle initiatieven tegen discriminatie aan elkaar te verbinden en het thema blijvend aanjagen;

- ▶ **De gemeente Amsterdam voert de discriminatietoets in:** de discriminatietoets is een instrument ontwikkeld door de Staatscommissie tegen Discriminatie en Racisme.

Door het beantwoorden van vragen en het maken van opdrachten worden vooroordelen zichtbaar, waarmee discriminatie bestreden kan worden. Wij verplichten het ook voor onze deelnemers. Daarnaast maken wij afspraken met het bedrijfsleven zodat ook zij het invoeren;

- ▶ **Zero-tolerance voor discriminerende ambtenaren:** ambtenaren die zich schuldig maken aan discriminerend gedrag worden per direct ontslagen. Er is geen plaats voor racisme of haatdragend gedrag binnen onze gemeente;
- ▶ **Discriminatie bestrijden wij actief:** met behulp van mystery guests sporen we discriminatie op in de stage-, arbeids- en woningmarkt. Bedrijven of instellingen die zich schuldig maken aan discriminatie, krijgen geen opdrachten of samenwerking van de gemeente Amsterdam;

De gemeentelijke organisatie maken we sociaal veiliger: meldingen over grensoverschrijdend gedrag en/of discriminatie worden door een extern meldpunt behandeld in plaats van intern;

Geen enkel mens is illegaal: wij spannen ons maximaal in om ongedocumenteerde kinderen een normaal leven te gunnen net zoals andere Amsterdamse kinderen.

Ook investeren wij meer om de uitbuiting van ongedocumenteerde arbeiders tegen te gaan. De opvang van ongedocumenteerden zetten wij vanzelfsprekend voort. Ongedocumenteerden laten wij niet in de steek: zij verdienen toegang tot opvang, zorg en bescherming tegen uitbuiting;

DENK blijft investeren in de aparte anti discriminatieprogramma's: denk aan de plannen tegen joden-, lhbt- en moslimhaat en anti-zwart en anti-Oost-Aziatisch racisme. Daarnaast laten wij óók onderzoek doen naar de specifieke vormen van discriminatie en uitsluiting die Hindoestaanse en Palestijnse Amsterdammers ervaren;

Doorwerking van het slavernij- en koloniale verleden: schoolgaande kinderen gaan tenminste één keer naar het Slavernijmuseum, wij zorgen ervoor dat meer gemeenschappen meedoen met Ketikoti en trekken voldoende geld uit voor herstelmaatregelen rond het slavernij- en koloniale verleden, net zoals eerder is gedaan voor de Joodse gemeenschap;

Erkenning voor de Roma, Sinti en Reizigers: de gemeente erkent Roma, Sinti en woonwagenbewoners als nationale minderheid en beschermt hun rechten, cultuur en identiteit.

We zorgen voor voldoende huur- en koopstandplaatsen met gelijke wachttijden als bij reguliere woningen, nemen dit op in de woonvisie & prestatieafspraken en stimuleren zelfbeschikking via toegang tot hypotheek.

Er komt een gedoogregeling voor wie op een standplaats in een toercaravan wil wonen en voldoende doortrekkersplaatsen voor reizende gezinnen.

Amsterdam: ook de stad van religieuze gemeenschappen

Religie vormt voor veel Amsterdammers een belangrijke bron van steun, zingeving en gemeenschapszin.

Toch worden religieuze gemeenschappen in een seculiere samenleving nog te vaak over het hoofd gezien in beleid of zelfs met wantrouwen bejegend. Moskeeën, kerken, tempels en andere gebedshuizen vervullen een maatschappelijke rol die net zo belangrijk is als buurthuizen of sportverenigingen. DENK staat voor een stad die zowel geloven als niet-geloven omarmt. Het is immers deze mengelmoes die Amsterdam tot de prachtige stad maakt die het is.

Dit zijn onze voorstellen:

- ▶ **Verlaag de drempel voor vrijwilligerswerk door 1.000 parkeeruren gratis aan te bieden:** religieuze en maatschappelijke organisaties krijgen per jaar 1.000 uur gratis parkeertijd, zodat vrijwilligers die met de auto komen hun belangrijke werk zonder financiële drempels kunnen doen;
- ▶ **Verplichte ruimte voor gebedshuizen in nieuwe wijken:** bij de planning van nieuwe woonwijken wordt standaard rekening gehouden met ruimte voor religieuze en levensbeschouwelijke instellingen, net zoals voor scholen en sportvoorzieningen. Elke buurt verdient zijn eigen gebedshuis dichtbij.
- ▶ **Het stadhuis als huis van alle religies:** het Stadhuis wordt een plek van religieuze verbinding. Grote feestdagen van verschillende religies (zoals Kerst, Eid ul-Fitr, Divali, Chanoeka, Baisakhi) vieren we voortaan gezamenlijk met vertegenwoordigers van die gemeenschappen. Het stadsbestuur laat zo zien dat het iedereen omarmt;
- ▶ **Er komen stilte/gebedsruimten bij educatieve instellingen:** de gemeente Amsterdam moedigt de realisatie van stilte/gebedsruimten aan bij scholen en universiteiten, zodat studenten en docenten ook op de werkplek ruimte krijgen voor rust en bezinning;
- ▶ **De gemeente gaat uit van vertrouwen:** beleid en wetgeving die uitgaan van wantrouwen, zoals het aanstaande wetsvoorstel Toezicht op Informeel Onderwijs, werken wij daar niet aan mee. Dit wetsvoorstel schendt immers de grondrechten van

met name religieuze gemeenschappen en dat is onacceptabel;

- ▶ **Gelijke behandeling voor elke religie:** boa's, handhavers en andere gemeentelijke functionarissen in uniform mogen desgewenst een passend religieus hoofddeksel (zoals een hoofddoek, keppeltje of tulband) dragen. Ook worden moskeeën en andere religieuze instellingen gelijkwaardig behandeld net zoals dat gebeurt met kerken.

Concreet maken we de oproep tot gebed (azan) even vanzelfsprekend als het luiden van kerkklokken. Religieuze uitingen in het straatbeeld zijn onderdeel van onze stad. Vanzelfsprekend handhaven wij niet op het discriminerende niqabverbod;

- ▶ **Bescherm heilige symbolen:** het schenden of verbranden van heilige geschriften met als doel haat te zaaien of groepsbelediging, staan wij in Amsterdam niet toe onder het mom van demonstratievrijheid. De vrijheid van demonstratie én meningsuiting is een groot goed, maar stopt waar de grondrechten van

andere gemeenschappen worden bedreigd;

- ▶ **Bescherming voor religieuze instellingen:** religieuze instellingen die te maken krijgen met dreiging of vandalisme kunnen altijd rekenen op extra beveiliging en ondersteuning vanuit de gemeente.

Amsterdam leert van Gaza: mensenrechten voor iedereen

Gaza heeft onze samenleving veranderd.

De live-gestreamde genocide van de Palestijnen is hartverscheurend en heeft begrijpelijkerwijs geleid tot veel emotie en woede.

Het zegt ook veel over onszelf: hoe kan het dat wij zó erg hebben weggekeken? Terwijl Rusland direct werd gesanctioneerd, na haar criminele invasie van Oekraïne, bleef onze regering Israël politiek, economisch en militair steunen.

Dit onderscheid in mensenrechten mogen wij nooit als normaal gaan zien. Dat zijn wij niet alleen verplicht aan de Palestijnen, maar ook aan onszelf en onze eigen normen en waarden. Mensenrechten gelden voor iedereen.

Dit zijn onze voorstellen:

- ▶ **Amsterdam herdenkt de Nakba:** Amsterdam erkent en herdenkt de Palestijnse Nakba jaarlijks op 15 mei, als onderdeel van onze bredere Tweede Wereldoorlogverleden en koloniale verleden. We leren van het leed uit het verleden om in het heden niet meer weg te kijken van het Palestijnse leed;
- ▶ **Amsterdam realiseert een Gaza-monument:** dit monument (bijvoorbeeld in de vorm van een olijfboom) wordt een tastbare herinnering aan de verschrikkingen die tegen de Palestijnen zijn begaan, mede mogelijk gemaakt door onze regering;
- ▶ **Geen samenwerking met bezetting, Apartheid en genocide:** Amsterdam erkent de realiteit van apartheid en genocide in Palestina en staakt alle banden met organisaties die de bezetting, apartheid of genocide ondersteunen, waaronder ook lobbygroepen zoals het CIDI.

Ook spreken wij ons uit voor BDS in de vorm van een institutionele boycot van academische, sportieve en culturele instellingen die profiteren van of bijdragen aan de bezetting van Palestina;

- ▶ **Amsterdam ondersteunt de Palestijnse gemeenschap:** Palestijnse culturele en educatieve initiatieven krijgen gemeentelijke steun en ruimte. We bieden het Palestijnse perspectief een podium, net zoals we dat doen voor andere gemeenschappen.

BETAALBAAR *WONEN*

Wonen is misschien wel het grootste verschil tussen een leven met rust en een leven met stress. In Amsterdam is dat duidelijker dan ooit. Na acht jaar linkse colleges kunnen tienduizenden Amsterdammers nog steeds geen plek vinden: jongeren die niet kunnen samenwonen omdat ze op plek 300 blijven hangen bij het zoeken naar een sociale huurwoning; gezinnen die uit hun kleine woning zijn gegroeid en ziek worden van de schimmel; ouderen die vastzitten op een trap die ze niet meer op kunnen; en werkende Amsterdammers die de stad uit worden geduwd door torenhoge prijzen en beleggers die huizen als handelswaar zien.

Daar komt bovenop dat er politieke partijen zijn die vluchtelingen tot zondebok maken van de woningcrisis. Maar de werkelijkheid is anders: de Amsterdammer met een migratieachtergrond, de Amsterdamse leraar, de Amsterdamse politieagent, de Amsterdamse zorgmedewerker en de Amsterdamse starter: ze lopen allemaal keihard tegen dezelfde muur aan. Niet omdat ze niet bij deze stad zouden horen, maar omdat het politieke beleid onze huizen heeft overgelaten aan de hoogste bidder.

DENK zegt: Amsterdam is niet alleen een stad voor de rijkere of zij die geluk hebben gehad, maar van iedereen. Daarom willen wij zekerheid voor de Amsterdammer die nu geen kans maakt.

Dit zijn onze voorstellen:

- ◆ **Vorrang voor Amsterdammers bij woningtoewijzing:** Amsterdamse woningzoekenden komen steeds vaker in de knel, terwijl de rijken wél snel een woning vinden. DENK wil dat Amsterdammers gelijke kans maken op een middenhuur of betaalbare koopwoning. Daarom gaan wij via pilots en prestatieafspraken voorrang bieden aan Amsterdammers bij nieuwe woningen (met behoud van de huidige voorrangsregelingen);
- ◆ **Middenhuur alleen voor middeninkomens:** met de nieuwe middenhuur-vergunning stellen wij meer woningen beschikbaar voor verpleegkundigen, leraren, agenten en andere Amsterdamse werkenden. Zo blokkeren wij beleggers die alleen voor de winst gaan;
- ◆ **Meer gezinswoningen bouwen:** in veel nieuwbouwprojecten is amper ruimte voor jonge

gezinnen. DENK wil dat in alle nieuwbouwprojecten een minimumpercentage geschikt wordt gemaakt voor gezinnen – met drie kamers of meer en een redelijke huur of koopprijs. Dit percentage gaat oplopen tot 30% van alle woningen. Zo kunnen jonge gezinnen blijven wonen in Amsterdam;

- ◆ **Pilot huurkoop voor starters:** DENK wil starters met weinig vermogen helpen om een woning te kopen. Daarom starten we, samen met corporaties en ontwikkelaars, een pilot huurkoop. Hiermee bieden wij ook een reële optie voor eigen woningbezit aan Amsterdammers die vanuit principiële en/of religieuze redenen geen hypotheek kunnen afsluiten. Zo bouwen we aan een stad waar iedereen kan wonen volgens zijn of haar overtuiging;
- ◆ **Jongerenwoningen mét doorstroomgarantie:** jongeren die een jongerenwoning huren, staan na afloop van hun huurcontract vaak op straat. Wij gaan samen met woningcorporaties onderzoeken hoe we voor deze jongeren vervolgwoningen kunnen reserveren, zodat zij kunnen doorstromen naar een passende woning;

- ◆ **Strenger handhaven op te hoge huren:** de nieuwe Wet Betaalbare Huur geeft Amsterdam extra bevoegdheden om te hoge huren te bestrijden – deze bevoegdheden gebruiken we actief. We controleren de huurprijzen en corrigeren die indien nodig. Bij misbruik volgen boetes;
- ◆ **Behoud van opkoopbescherming:** de opkoopbescherming blijft van kracht. We passen de WOZ-grens jaarlijks aan zodat beleggers geen kans krijgen in het betaalbare segment. Zo behouden wij betaalbare woningen voor bewoners;
- ◆ **Nieuwbouw is om te wonen:** ook de zelfbewoningsplicht blijft van kracht. Wie een nieuwbouwwoning koopt, gaat er zelf in wonen – verhuren mag niet;
- ◆ **Anti-speculatiebeding verlengen:** betaalbare koopwoningen moeten betaalbaar blijven. Daarom verkennen wij de mogelijkheden om het anti-speculatiebeding te verlengen van 5 naar 10 jaar bij sociale koop, middenkoop en gesubsidieerde nieuwbouw.

Zo komen deze betaalbare woningen niet in handen van beleggers;

- ◆ **Leegstand hard aanpakken:** in een wooncrisis is het onacceptabel dat woningen langdurig leegstaan. We zetten alle middelen in om leegstand tegen te gaan, waaronder het beboeten van eigenaren die woningen onbenut laten;
- ◆ **Een stimuleringsbonus van €1.000,- voor wie te groot woont en kleiner wil wonen:** huurders die te groot wonen en naar een woning willen verhuizen die beter bij hun eigen woonsituatie past, helpen wij met een verhuisvergoeding en een stimuleringsbonus van 1.000 euro. We zetten meer in op bewustwording van deze regeling;
- ◆ **Verhuurverbod voor huisjesmelkers:** de nieuwe Wet Goed Verhuurderschap geeft ons meer slagkracht tegen foute verhuurders. Verhuurders die zich schuldig maken aan intimidatie, discriminatie of uitbuiting mogen niet meer in onze stad verhuren;
- ◆ **Meer seniorenwoningen met voorrang:** we blijven ouderen voorrang geven op gelijkvloerse woningen, we blijven seniorencomplexen bijbouwen en we

stimuleren vrijwillige woningruil met een bonus van €1.000 om de doorstroom te bevorderen, met behoud van de huidige huurprijs;

- ▶ **Verhuurdiscriminatie proactief bestrijden:** we zetten mystery guests in om te toetsen of makelaars en verhuurders zich schuldig maken aan discriminatie. Bij aantoonbare discriminatie volgt een boete of intrekking van de vergunning;
- ▶ **Eerlijker erfpachtstelsel:** Amsterdam voert een mensgericht erfpachtbeleid. Complexe rekenmethodes en plotselinge extreme canonstijgingen behoren tot het verleden. We maken het erfpachtstelsel eenvoudiger en betaalbaarder, en geven bewoners meer zekerheid over hun woonlasten. De mogelijkheid om de erfpacht met korting af te kopen blijft bestaan.
- ▶ **Gezonde woningen voor iedereen:** de gemeente versnelt het isoleren van woningen, te beginnen in buurten met de grootste achterstanden. Woningcorporaties spreken wij streng aan op achterstallig onderhoud – niemand hoort te leven in tocht, vocht of schimmel. Via

organisaties zoals stichting !WOON helpen wij bewoners met problemen. Dit expertteam ondersteunt huurders (in meerdere talen) bij het oplossen van vocht- en schimmelproblemen en andere woongebreken, en zorgt dat verhuurders snel hun plicht doen. Geen enkel kind mag nog een beschimmeld bed, beschimmelde kleding, of een beschimmelde kamer hebben.

Daarnaast organiseert de gemeente regelmatig overleg met bewoners en corporaties, grijpt in bij schrijnende situaties en biedt juridische en praktische ondersteuning aan bewoners die in de knel raken;

- ▶ **Betere ondersteuning bij sloop/nieuwbouw en renovatie:** bewoners die te maken krijgen met grootschalige renovatie of sloop/nieuwbouw verdienen heldere begeleiding en bescherming. De gemeente verbetert de ondersteuning in deze trajecten en stimuleert kennisdeling tussen bewoners, zodat ervaringen en rechten beter worden gedeeld en benut;
- ▶ **Betaalbare gemeentelijke lasten:** we verlagen de gemeentelijke lasten waar mogelijk.

afvalstoffenheffing zal niet worden verhoogd en niet gedifferentieerd naar huishoudgrootte, omdat de lasten dan onevenredig voor grotere gezinnen zouden stijgen;

- **Dakloosheid tegengaan:** het voorkomen en bestrijden van dakloosheid is een topprioriteit. We zetten actief hulpverleners in om dak- en thuislozen in beeld te brengen en hen te helpen met gemeentelijke ondersteuning en zorg.

Dakloze kinderen of (alleenstaande) ouders krijgen met voorrang een woning toegewezen.

‘Buiten de ring’ is nog steeds binnen Werdam

Steeds meer Amsterdamse gezinnen verlaten de stad, omdat er te weinig grote woningen zijn en voorzieningen in veel wijken achterblijven.

Gezinsuitbreiding betekent nu vaak automatisch een verhuizing naar buiten de stad – en dat is niet goed voor het leefklimaat. Tegelijk voelen veel bewoners in de buitenwijken (Noord, Nieuw-West, Zuidoost) zich niet gehoord door een bestuur in de Stopera dat vooral op de binnenstad lijkt te focussen. Ondanks

goede bedoelingen van “ongelijk investeren voor gelijke kansen” ervaren de buitenwijken nog altijd een kloof met de binnenstad. DENK wil dat beleid écht landt waar het bedoeld is: in de buurten zelf. We moeten Amsterdam zó inrichten dat jongeren een plek dichtbij hun ouders kunnen vinden, er ruimte is voor jonge gezinnen en grootouders niet ver weg hoeven te wonen.

Dit zijn onze voorstellen:

- **DENK blijft investeren in de wijkplannen:** wij blijven investeren in Masterplan Zuidoost, Aanpak Noord en Samen Nieuw-West. Hoewel nog niet alle doelstellingen zijn bereikt, is het belangrijk om deze plannen door te zetten. DENK zorgt voor voldoende financiering, zodat de kwetsbare wijken veilig zijn voor jongeren om in op te groeien. Wel zorgen we voor meer transparantie, betere vertegenwoordiging en inspraakmogelijkheden;
- **De gemeente Amsterdam voert een gelijke kansen-toets in:** dit is een instrument om te meten of investeringen de kloof tussen binnenstad en buitenwijken verkleinen of juist vergroten. Dit dwingt tot een eerlijke afweging bij de verdeling van budgetten;

- ◆ **Gezinsvriendelijke buurten:** bij gebiedsontwikkelingen geven wij meer gewicht aan het perspectief van gezinnen. Dat betekent voldoende ruimte voor scholen, speeltuinen, parken en veilige wandel- en fietsroutes in elk nieuw project. Ook in dichtbebouwde wijken zorgen wij voor genoeg groene speelplekken;

Inclusieve openbare ruimte: de openbare ruimte moet toegankelijker worden voor ouderen en mensen met een beperking. We werken samen met ervaringsdeskundigen om onze straten en pleinen gebruiksvriendelijker te maken voor iedereen;

- ◆ **Aanpak eenzaamheid in buurten:** de gemeente bestrijdt actief eenzaamheid, vooral in wijken met veel ouderen of nieuwkomers. We ondersteunen ontmoetingsplekken (zoals buurthuizen, koffiegroepen en buurtinitiatieven) die mensen bij elkaar brengen;

- ◆ **Weesp hoort bij Amsterdam, met behoud van het eigen karakter:** Weesp (en Driemond) maken volwaardig deel uit van Amsterdamse plannen – of het nu om nieuwbouw of verduurzaming gaat. Tegelijk mogen zij zelf richting geven aan het behouden van hun eigen, dorpse karakter.

WERK & *INKOMEN*

5

De jaarlijkse begroting van Amsterdam bedraagt meer dan 8 miljard euro, maar een schokkend aantal inwoners leeft in armoede. Het is eigenlijk niet te bevatten dat in een van de rijkste steden ter wereld kinderen zonder ontbijt naar school gaan. Dat alleenstaande moeders tot de grootste risicogroepen in armoede behoren. Dat er Amsterdammers zijn die 'besparen' op hun energierekening door de thermostaat uit te laten staan. Dat is de pijnlijke realiteit van Amsterdam vandaag de dag.

Het is ook teleurstellend dat Amsterdam, na 8 jaar links bestuur, de armoedehoofdstad van Nederland is geworden. De vooruitzichten stemmen ook niet hoopvol, met alsmaar stijgende vaste lasten zoals huur, energie en boodschappen.

Grote groepen Amsterdammers blijven hierdoor achter met name in wijken als Geuzenveld, Venserpolder en de Banne. Zij leven onder of nét boven de armoedegrens.

Voor DENK gaat dit niet over statistieken of abstract beleid – dit zijn onze burens, onze vrienden, onze familie. Onze Amsterdammers.

Het stadsbestuur heeft kostbare capaciteit verspild aan onnodige en dure prestigeprojecten – denk aan de zinloze knips zoals in de Weesperstraat of de plannen voor een Erotisch Centrum. **DENK zegt daarom:** het roer moet om. De aandacht moet naar de Amsterdammer die niet rondkomt. Óók naar de Amsterdammers die nét buiten de regelingen vallen maar inkomenshulp wél nodig hebben – ook zij moeten gezien worden. Het is tijd voor armoedebeleid dat werkt voor Amsterdammers.

Dit zijn onze voorstellen:

- ◆ Breid de Stadspas uit naar middeninkomens: te veel Amsterdammers vallen nu buiten de regelingen, terwijl ze door hoge woonlasten, energiekosten en boodschappen nauwelijks rondkomen.

Hierdoor kunnen zij ook niet volwaardig meedoen met de samenleving:

- Daarom verhogen wij de inkomensgrens voor de Stadspas naar circa 170% van het wettelijk sociaal minimum. Dat betekent (op basis van de normen per 1 januari 2026) ongeveer €2.383 per maand voor alleenstaanden en €3.404 per maand voor paren/gezinnen;
 - Om dit betaalbaar te houden krijgen huishoudens tussen 130% en 170% van het sociaal minimum een **keuzemogelijkheid**: bijvoorbeeld een gratis laptop voor hun kind óf een gratis buurtbioscoop- of museumbezoek met het gezin;
 - De collectieve zorgverzekering breiden wij ook uit voor inkomens tot 170% van het sociaal minimum, om de zorgkosten van meer Amsterdammers te verlagen;
- ▶ **Meer preventie, ondersteuning en schuldhulp:** voorkomen is beter dan genezen. We blijven dus inzetten op preventie en vroegsignalering van armoede en versterken de samenwerking met scholen, zorginstanties en maatschappelijke organisaties;

- ▶ **Voedselinitiatieven blijven steunen:** DENK blijft geld vrijmaken voor formele én informele voedselinitiatieven (zoals voedselbanken en gaarkeukens), zodat zij mensen in nood kunnen helpen. Mocht het Rijk stoppen met gratis gezonde schoolmaaltijden, dan zorgt Amsterdam daar zelf voor;
- ▶ **Schulden opkopen:** de gemeente Amsterdam blijft problematische schulden van inwoners opkopen en maakt met de schuldeisers redelijke terugbetalingsafspraken. Zo bieden we mensen een uitweg uit de schulden;
- ▶ **Snellere schuldhulp en wijkondersteuning:** we zorgen voor meer capaciteit in de schuldhulpverlening, zodat mensen niet hoeven te wachten op hulp;
- Persoonlijke ondersteuning:** DENK blijft investeren in de buurtteams en juridische spreekuren bij welzijnsorganisaties. Hier kunnen Amsterdammers terecht voor juridische hulp bij schulden en andere ondersteuning;
- ▶ **Menselijke maat:** de bejegening van mensen in de bijstand moet gericht zijn op ondersteuning en maatwerk. Menswaardig bestuur wordt de norm.

Rechtvaardigheid voor gedupeerden van de Toeslagenmisdaad

DENK staat pal voor de slachtoffers van de Toeslagenmisdaad en zal niet rusten voordat zij allemaal een rechtvaardige afhandeling van hun zaak hebben gekregen. We erkennen de immense impact die deze misdaad heeft gehad op het leven van duizenden gezinnen en pleiten voor een ruimhartige en empathische aanpak op gemeentelijk niveau.

Dit zijn onze voorstellen:

- ◆ **De mens staat centraal:** ons uitgangspunt is het behouden van de persoonlijke en empathische ondersteuning voor de gedupeerden. Belangrijk is dat de ondersteuning zo snel mogelijk wordt geregeld;
- ◆ **Wij behouden het herstelhuis:** mede dankzij DENK is er een herstelhuis gekomen voor gedupeerden. Deze voorziening, en ook andere betrokken organisaties in de stad, hebben hun waarde bewezen en moeten worden voortgezet. We lobbyen bij het Rijk voor structurele financiële zekerheid. Organisaties die aantoonbaar bijdragen aan herstel verdienen steun van de gemeente, geen telkens veranderende regels of toenemende controlelast;
- ◆ **Gedupeerden laten meepraten over beleid:** de ouders die slachtoffer zijn geworden, zijn ervaringsdeskundigen en kunnen als geen ander meedenken over verbeteringen. We werken daarom structureel samen met deze ervaringsdeskundigen om het gemeentelijke beleid te verbeteren;
- ◆ **Aandacht voor de kinderen van gedupeerden:** de gevolgen van de Toeslagenmisdaad voor de kinderen zijn nog onderbelicht. We komen proactief op voor hun belangen – bijvoorbeeld als zij schulden hebben overgehouden, zoals studieschuld aan de affaire – en voeren hierover een actieve lobby richting het Rijk;
- ◆ **Overleggroep van gedupeerden en hun kinderen:** Amsterdam richt deze overleggroep op die de gemeente – gevraagd en ongevraagd – adviseren over het herstelbeleid.

ONDERWIJS, CULTUUR & **JONGERENPLAN**

6

Onderwijs zou dé belofte van onze samenleving moeten zijn: dat ieder kind, ongeacht afkomst of postcode, zichzelf kan ontwikkelen en zijn of haar talenten kan benutten. Maar in Amsterdam is die belofte allang geen zekerheid meer. Te veel kinderen beginnen hier met een achterstand en krijgen nooit een eerlijke kans om die in te halen. We hebben het over kinderen van alleenstaande ouders die geen geld hebben voor bijles. Over jongeren uit Nieuw-West, Noord of Zuidoost die – naast de grote lerarentekorten – ook nog steeds te maken krijgen met onder advisering.

De Kinderombudsman liet zelfs zien dat basisschoolleerlingen discriminatie ervaren in het onderwijs. Dit mogen wij nooit accepteren.

DENK strijdt voor onderwijs waarin ieder kind wordt gezien. Amsterdammerschap betekent dat we trots zijn op wie we zijn – of je nou uit een familie van arbeiders komt of recent Amsterdammer bent geworden. Het is belangrijk dat de gemeente dat multiculturalisme omarmt, omdat het in de klas positieve effecten kan hebben. Kinderen voelen zich gezien als de gemeente hen ook ziet, en dat versterkt hun zelfvertrouwen.

In ons Amsterdam krijgt de leerling die thuis Darija, Sranan Tongo of Turks spreekt evenveel aandacht en toekomstperspectief als ieder ander. Cultuur is hiermee onlosmakelijk verbonden: een stad die van iedereen is, vertelt ieders verhaal. We zorgen ervoor dat scholen, bibliotheken en

cultuurhuizen alle Amsterdammers bedienen – van Oost tot West – zodat geen talent onbenut en geen verhaal ongehoord blijft. Ook religieuze (informele) scholen worden hierbij uitdrukkelijk betrokken. Daarom zetten wij in op een Amsterdam waar het onderwijs niet het startpunt van ongelijkheid is, maar het begin van kansen.

Dit zijn onze voorstellen:

- ▶ **Aanpak discriminatie in het onderwijs:** elk kind verdient gelijke behandeling, ongeacht achternaam, geloof of afkomst. Scholen krijgen extra trainingen en middelen om onbewuste vooroordelen en discriminatie actief aan te pakken. Ook bieden wij ondersteuning aan scholen om bewust te letten op onbewuste vooroordelen bij het geven van schooladviezen (onder advisering) en om die actief te vermijden; We staan niet tegenover leraren en schoolbestuur, maar naast elkaar in de gezamenlijke strijd tegen uitsluiting en vóór gelijke kansen;
- ▶ **Brede brugklasbonus:** de vroege selectie van leerlingen pakt vooral ongunstig uit voor

kinderen uit lage-inkomensgezinnen. DENK blijft daarom voor een later selectiemoment en we zetten de brede brugklasbonus onverminderd voort;

- ▶ **Investeren in kansengelijkheid:** we blijven investeren in de voorschool in alle wijken met onderwijsachterstanden, zodat elk kind goed voorbereid aan de basisschool begint;
- ▶ **Waardering voor leraren:** leraren zijn de ruggengraat van goed onderwijs. We zorgen voor betere beloning (behoud én uitbreiding van de extra toelage voor leraren in Amsterdam) en helpen leraren aan betaalbare woonruimte, zodat zij in de stad kunnen blijven. Ook zorgen we voor extra parkeervergunningen voor scholen. Geen school kan zonder goede leraren – dus maken we het aantrekkelijker om hier voor de klas te staan;
- ▶ **Meer handen in de klas:** DENK blijft investeren in zij-instroomprogramma's om nieuwe leraren aan te trekken en breiden het aantal onderwijsassistenten en vakdocenten uit. Zo verlagen we de werkdruk en krijgen leerlingen meer persoonlijke aandacht (bijvoorbeeld om taalachterstanden weg te werken);

- ◆ **Sterke brug naar werk:** we versterken de samenwerking tussen scholen (met name het mbo) en het bedrijfsleven, zodat jongeren soepel doorstromen naar stageplekken en banen;
- ◆ **Meertaligheid in het onderwijs:** uit onderzoek blijkt dat meertalig onderwijs jongeren kan helpen sneller de Nederlandse taal te leren en ook kernvakken zoals rekenen beter te begrijpen. Daarom blijft DENK investeren in meertaligheid in het onderwijs;
- ◆ **Versterk medezeggenschap in kwetsbare wijken:** in de kwetsbare wijken is ouderbetrokkenheid cruciaal, maar door een combinatie aan factoren valt het laag uit. DENK vindt dat ouders juist in deze wijken moeten kunnen meebeslissen over het schoolbeleid. Daarom willen wij scholen ondersteunen om meer ouders te werven voor deelname aan de medezeggenschapsraden;
- ◆ **Cultuur voor iedereen:** Amsterdam is geen monoculturele stad en dat mag het cultuuraanbod dan ook niet zijn. We investeren in culturele makers en verhalen die nu minder toegang hebben tot gevestigde instellingen en

subsidies. Zo wordt de cultuursector een betere afspiegeling van alle gemeenschappen die onze stad rijk is. Dat doen we door budgetten eerlijker te verdelen over de stadsdelen, zodat er meer geld gaat naar gebieden buiten de binnenstad.

DENK blijft een voorstander van een nieuw gebouw voor theater De Meervaart en het uitbreiden van culturele voorzieningen naar bijvoorbeeld Noord en Zuidoost. Daarnaast zorgen we via de Stadspas dat meer Amsterdammers gebruik kunnen maken van het diverse culturele aanbod van onze stad.

Jongerenplan voor Amsterdam

Amsterdamse jongeren groeien op in een tijd van woningnood, prestatiedruk, discriminatie, mentale druk en onzekerheid over hun toekomst. Zij verdienen geen losse loketten, wisselende gezichten of symbolisch beleid, maar een stad die in hen investeert. DENK presenteert daarom een stevig jongerenplan dat zorg, onderwijs, werk, jongerenwerk en wonen verbindt.

Dit zijn onze voorstellen:

- ◆ **Vorrang op een woning:** jongeren die in hetzelfde stadsdeel willen wonen, krijgen voorrang op 50% van de nieuwe jongerenwoningen;

- ◆ **Waardeer het jongerenwerk:** jongerenwerkers zijn de eersten die met jongeren in contact komen, nog vóór de politie. Daarom moet er structurele financiering komen voor jongerenwerk en mogen zij niet afhankelijk zijn van tijdelijke subsidies. Ook moeten er voldoende jongerencentra komen en moeten deze de mogelijkheid krijgen om langer open te zijn;
- ◆ **Kansen en bedreigingen van social media:** met hulp van professionals en leraren helpen we jongeren die vragen hebben over de invloed van social media. We wijzen ze op de keerzijde (bijvoorbeeld malafide crypto-influencers en de 'red pill'- en manosphere-ideologie), maar ook op de kansen die social media biedt – bijvoorbeeld als het gaat om aanleren van nieuwe vaardigheden (zoals AI) en een sociaal netwerk op te bouwen;
- ◆ **Jeugdpreventie dichtbij jongeren:** via scholen, huisartsen en buurthuizen blijven we investeren in jeugdpreventie die dichtbij jongeren staat en zorgen we voor goede samenwerking tussen de instanties. Zo versterken we de mentale weerbaarheid van jongeren;
- ◆ **MBO-traineeships uitbreiden:** wij blijven mbo-traineeships realiseren bij de gemeente Amsterdam, met uitzicht op een voltijdbaan. Ook breiden wij deze uit naar onze gemeentelijke deelnemingen;
- ◆ **Groene banen voor jongeren:** banen in de duurzaamheidssector zijn de banen van de toekomst. We maken het voor jongeren makkelijker om een gedegen leerwerktraject in deze sector te volgen.

MOBILITEIT & *ECONOMIE*

De mobiliteit van Amsterdammers staat onder druk. Opeenvolgende linkse colleges hebben fors ingezet op autoluw beleid – met uitbreiding van betaald parkeren en het opheffen van parkeerplekken – maar vaak zonder eerst volwaardige alternatieven te bieden.

Voor veel bewoners is de stad hierdoor minder toegankelijk geworden: wie afhankelijk is van de auto (zoals ouderen, gezinnen of ondernemers) wordt op kosten gejaagd of heeft dagelijks stress. Ook zijn de gevolgen voor de Amsterdamse markten desastreus geweest. Tegelijkertijd wordt het openbaar vervoer duurder en minder goed bereikbaar, zoals we zien bij metrolijn 53. DENK staat vóór mobiliteit die is gericht op de Amsterdammer.

Onze stad moet bereikbaar én leefbaar zijn voor alle Amsterdammers. DENK kiest voor een

aanpak waarin duurzaamheid én keuzevrijheid hand in hand gaan. Amsterdammerschap betekent bijvoorbeeld dat een Schiphol-medewerker uit Osdorp die 's nachts van dienst komt net zo makkelijk thuis moet kunnen komen als een bewoner van het centrum.

Het betekent ook dat de Uber-chauffeur en de loodgieter niet onnodig worden gehinderd door knips en wegafsluitingen, waardoor zij onmogelijk hun brood kunnen verdienen. En het betekent dat een moeder haar kind gewoon naar voetbal kan brengen, zonder dat extra reistijd een probleem wordt of hogere parkeerlasten het onbetaalbaar maken. De Amsterdammer moet niet belemmerd maar ondersteund worden om zich snel en makkelijk te bewegen door de stad.

Dit zijn onze voorstellen:

- ◆ **Wekelijks gratis parkeuruurtje voor Amsterdammers:** om korte bezoeken mogelijk te maken voeren we een wekelijks gratis parkeuruurtje in voor bewoners met een parkeervergunning. Zo kunnen Amsterdammers even bij oma langs, een ondernemer op de markt bezoeken of boodschappen doen zonder hoge parkeerkosten;
- ◆ **Amsterdam bereikbaar voor iedereen:** we stoppen met onnodige knips en wegafsluitingen. Minder auto's is pas een optie als er voldoende goede alternatieven zijn. Zonder forse investeringen in openbaar vervoer en fietsveiligheid leidt een geforceerde autoluwer beleid tot mobiliteitsarmoede. Daarom investeren we eerst in OV (betere frequenties, nieuwe lijnen) en veilige fietspaden, vóórdat we het autogebruik verder beperken;
- ◆ **Bezoekersvergunning wordt gratis en gebruiksvriendelijker:** DENK verhoogt de korting op de bezoekersvergunning naar 100%, zodat mensen eindelijk hun familie, mantelzorger of hulpverlener kunnen ontvangen zonder extra kosten. De bijbehorende app moet net zo toegankelijk en begrijpelijk werken als een gewone parkeerapp.

Amsterdam incasseert de komende jaren meer dan 400 miljoen euro per jaar aan parkeerinkomsten. Dan mag de Amsterdammer ook iets terug verwachten;

- ◆ **Gratis OV voor meer Amsterdammers:** we behouden de huidige kortingen voor het openbaar vervoer voor specifieke groepen, zoals kinderen en AOW-gerechtigden. Daarnaast verstrekken we via de Stadspas periodiek gratis OV-kaartjes aan lage – en middeninkomens;
- ◆ **Geen uitbreiding van betaald parkeren zonder draagvlak:** betaald parkeren – inclusief verruiming van venstertijden – wordt niet uitgebreid zonder aantoonbaar draagvlak onder direct betrokken bewoners. DENK verzet zich tegen maatregelen die de parkeerdruk verhogen, zoals het onzorgvuldig opheffen van parkeerplaatsen;
- ◆ **Parkeren voor vitale beroepen:** cruciale beroepen zoals zorgpersoneel, leraren, kinderopvangmedewerkers en andere vitale werkers kunnen zonder wachttijd via hun werkgever een parkeervergunning krijgen;
- ◆ **Ruimte voor ondernemers en taxi's:** ondernemers, taxichauffeurs en kleine zelfstandigen die de stad draaiende houden, verdienen ruimte om te ondernemen

in plaats van extra regels. We schrappen overbodige verplichtingen voor laden/lossen en bezorgen;

- ▶ **Eerlijk beleid voor taxi's:** taxi's vormen een cruciaal onderdeel van het vervoersnet. We zorgen voor duidelijkere regelgeving en een respectvolle behandeling van taxichauffeurs. Oneigenlijke boetes en het huidige kat-en-muisspel tussen chauffeurs en handhaving stoppen we. Heldere regels, transparante handhaving en dialoog met de sector zorgen voor wederzijds respect;
- ▶ **Versnel grote OV-projecten:** we maken vaart met de bereikbaarheid van morgen. Projecten zoals het sluiten van de metroring (Isolatorweg-CS) en de bouw van een brug/tunnel over het IJ worden geprioriteerd;
- ▶ **Verkeersveiligheid staat voorop:** we maken verkeersveiligheid expliciet tot speerpunt. We passen maatwerk toe met betrekking tot de maximale snelheid in de stad. Gevaarlijke kruispunten pakken we met prioriteit aan en herinrichten we met veiligere oversteekplaatsen;
- ▶ **Betrek verkeersprofessionals bij verkeersbeleid:** we organiseren een structureel overleg met verkeersprofessionals in de stad – zoals

taxichauffeurs en rijinstructeurs – waarin zij gevraagd en ongevraagd advies kunnen geven over de verkeerssituatie. Zij zijn dagelijks op straat en kunnen de gemeente waardevol helpen bij het verbeteren van verkeersveiligheid en bereikbaarheid;

- ▶ **Betere voorzieningen voor de rijkschoolsector:** Amsterdam kent een grote CBR-locatie waar jaarlijks duizenden rijexamens plaatsvinden. Dit zorgt voor specifieke uitdagingen in de omgeving, vooral in Nieuw-West. De gemeente moet hier rekening mee houden. We gaan daarom in gesprek met de rijkschoolbranche over knelpunten zoals het ophalen en afzetten van leerlingen bij stations en het gebrek aan geschikte oefenlocaties voor motorrijlessen. Op basis van deze gesprekken maakt de gemeente een plan om deze knelpunten aan te pakken in samenwerking met betrokken partijen.

Economie voor iedereen

DENK streeft naar een lokale economie waarin iedereen profiteert van welvaart. Lokale ondernemers zijn geen tegenstanders maar medestanders en moeten daarin worden ondersteund.

Dit zijn onze voorstellen:

- ▶ **Koop lokaal in als gemeente:** de gemeente Amsterdam gaat meer goederen en diensten inkopen bij lokale ondernemers en bedrijven om onze stadseconomie te stimuleren;

- ◆ **Steun sociale ondernemingen:** DENK waardeert het belangrijke werk van sociale ondernemingen die bijdragen aan maatschappelijke doelen, zoals werkgelegenheid voor kwetsbare groepen. We blijven deze initiatieven financieel ondersteunen;
- ◆ **Spread toeristenstromen:** via de I amsterdam City Card gaan wij bezoekers en toeristen meer kortingen aanbieden bij bijvoorbeeld restaurants en winkels in de buitenwijken. Zo stimuleren we bezoekers hun geld ook daar uit te geven, wat de druk op de binnenstad vermindert;

Respect voor de markten: markten zoals de Dappermarkt horen bij onze stad, maar hebben het nu moeilijk door het parkeerbeleid van de huidige coalitie. DENK wil dat de stem van marktondernemers zwaarder weegt bij de besluitvorming; het zijn immers de marktondernemers die het beste weten hoe de markt aantrekkelijk blijft. Daarnaast verkennen we bijvoorbeeld hoe het wekelijkse gratis parkeuruurtje (zie hierboven) marktondernemers kan helpen meer bezoekers te trekken;

- ◆ **Schiphol als goede buur:** de gemeente Amsterdam gebruikt haar aandeelhouderschap in Schiphol om de vliegoverlast en het aantal vliegbewegingen te

verminderen. Het verbeteren van de arbeidsomstandigheden op de luchthaven blijft een prioriteit. Daarnaast zetten we ons in voor betaalbaardere intercontinentale vluchten naar voormalige delen van het Koninkrijk (zoals Suriname en de Cariben);

- ◆ **Toegankelijke ondersteuning voor MKB'ers, ook in eigen taal:** de gemeente biedt laagdrempelige ondersteuning aan ondernemers die moeite hebben met vergunningaanvragen, subsidieprocedures of andere gemeentelijke correspondentie. Meertalige dienstverlening behoort tot de mogelijkheden.

ZORG

Iedere Amsterdammer zou de zorg moeten krijgen die hij of zij nodig heeft. Helaas krijgen nog te veel mensen zorg vanwege de kosten. Vooral mensen met een laag inkomen stellen zorg uit, terwijl zij die hulp juist vaker nodig hebben. DENK vindt dat onacceptabel: geldzorgen mogen nooit leiden tot gezondheidsproblemen.

Ook is de afgelopen jaren de kloof gegroeid in gezondheid tussen de kwetsbare wijken en de rest van Amsterdam. Mensen met een lager inkomen leven korter en minder gezond.

Daarom richt DENK zich op de groepen die nu te vaak over het hoofd worden gezien: (eenzame) ouderen, jongeren, mensen met een beperking, mantelzorgers, ouderen met een niet-Europese migratieachtergrond en laaggeletterden. In de visie van DENK is goede zorg mensgericht: we praten immers niet over klantnummers of dossiers, maar over mensen.

Tevens herkennen zorgverleners de behoeften

van diverse gemeenschappen nog steeds niet goed genoeg. Denk aan taalbarrières, culturele gevoeligheden of het nog bestaande taboe rond mentale gezondheid.

DENK wil daarom dat cultuursensitieve zorg de norm wordt in Amsterdam. Dat betekent dat zorgverleners worden getraind in diversiteit en dat er vertrouwen is tussen zorginstelling en cliënt. Dat is precies wat Amsterdammerschap behelst: iedereen hoort erbij en heeft dus recht op passende zorg.

Dit zijn onze voorstellen:

- ◆ **Een nieuw zorgtehuis voor de eerste generatie met migratieachtergrond:** we starten als pilot een woonzorgcentrum voor ouderen met een migratieachtergrond, bijvoorbeeld in Nieuw-West. De vergrijzing onder deze groep neemt toe, met alle gevolgen van dien (eenzaamheid, taal- en cultuurbarrières). Deze groep mogen we niet vergeten. Dit woonzorgcentrum houdt rekening met hun specifieke behoeften – zoals taal, eetgewoonten (halal/vegetarisch) en culturele/religieuze voorzieningen. Als dit initiatief slaagt, breiden we dit concept uit;
- ◆ **Collectieve zorgverzekering voor minima:** Amsterdam breidt de gemeentelijke collectieve zorgverzekering uit naar middeninkomens (170% van het sociaal minimum), zodat ook deze Amsterdammers een lagere premie krijgen met meer zorghulp;
- ◆ **Taskforce eerste generatie met migratieachtergrond:** we zijn het verplicht om waardige zorg aan te bieden aan de generatie die de stad heeft opgebouwd. Ook lopen deze ouderen het grootste risico om over het hoofd te worden gezien door het systeem. Daarom schalen we de gemeentelijke inzet op naar een taskforce en komen

we met een integraal plan voor dementie, eenzaamheid, taalbarrières en religie-/cultuursensitieve ondersteuning;

- ◆ **Cultuursensitiviteit bij inkoop:** de gemeente Amsterdam stimuleert cultuursensitief werken bij zorgaanbieders via haar inkoopbeleid. Organisaties moeten laten zien dat zij investeren in training van personeel op culturele competentie en diversiteit;
- ◆ **Meer inzet op verslavingspreventie:** om onze jeugd te beschermen voeren we een aantal gerichte maatregelen in:
 - **Alcoholreclame op billboards laten we niet toe:** en we werken samen met sportclubs zodat zij geen alcohol meer verkopen als er kinderen aanwezig zijn;
 - **Er worden strenge afspraken gemaakt met clubs en festivals over veilig uitgaan:** en betere informatie over harddrugs (waaronder ook alcohol);
 - **We lobbyen voor een rookvrije generatie:** DENK is voor een verbod op de verkoop van tabak aan iedereen die vanaf nu 18 jaar wordt;
 - **Daarnaast willen we coffeeshops uit woonwijken weren:** we faciliteren hun verhuizing naar de rand van de stad of zijn bereid ze uit te kopen;

- **We starten een publieke campagne gericht op gebruikers van harddrugs** (zoals cocaïne en MDMA) en wijzen hen op het nietsontziende criminele circuit achter hun genotsmiddelen;
- ◆ **Mantelzorgers ondersteunen:** we tonen onze waardering voor mantelzorgers door de respijtzorg uit te breiden, de financiële vergoeding voor hen te behouden en hen beter te informeren over het feit dat zij niet alle lasten alleen hoeven te dragen en over waar ze terecht kunnen voor hulp;
- ◆ **Wijkgezondheidscentra concentreren:** bij de (her) inrichting van wijken houden we rekening met wijkgezondheidscentra waar huisarts, GGZ, maatschappelijk werk en schuldhulpverlening onder één dak samenkomen;
- ◆ **Fors investeren in preventie:** voorkomen is beter dan genezen. Daarom blijft DENK investeren in preventie via sport in de wijk, voedingsadviezen, rookvrije zones, training van het jeugdwerk en het benutten van armoederegelingen;
- ◆ **Kleinschalige opvang voor dakloze jongeren en vrouwen:** we hebben extra aandacht voor groepen die kwetsbaar zijn in de opvang, zoals dakloze jongeren, vrouwen en lhbtï-personen. Zij krijgen een veilige, kleinschalige opvang met goede begeleiding. Alleenstaande moeders met kinderen in de noodopvang krijgen urgentie voor een passende woning, want de noodopvang is geen plek voor kinderen om in op te groeien;
- ◆ **Minder bureaucratie in jeugd- en Wmo-zorg:** als iemands situatie niet verandert, hoeft er geen nieuwe herindicatie te worden aangevraagd. Professionals krijgen weer ruimte om te helpen in plaats van formulieren invullen. Zo dringen wij de bureaucratie terug en hebben we meer aandacht voor mensen die hulp nodig hebben;
- ◆ **Amsterdams Zorgakkoord met religieuze instellingen:** moskeeën, kerken, mandirs, synagogen en gurdwara's bereiken mensen die de gemeente vaak niet bereikt. We sluiten een zorgakkoord met deze instellingen voor mentale gezondheid, armoedebestrijding, jongerenwerk en ouderenzorg. Zo bereiken we samen méér mensen die hulp nodig hebben;
- ◆ **Extra geld tegen wachtlijsten in de jeugdzorg:** Amsterdam blijft structureel extra geld vrijmaken om wachttijden in de jeugdzorg te verkorten. We reserveren jaarlijks tientallen miljoenen euro's, zodat jeugdzorgaanbieders voldoende capaciteit hebben.

VEILIGHEID & *GOED BESTUUR*

9

Iedere Amsterdammer, ongeacht afkomst, uiterlijk of achtergrond, moet zich veilig en gehoord voelen in onze stad. Dat is vandaag de dag helaas verre van de realiteit. Er zijn lhbt-Amsterdammers die een baksteen door het raam te verduren krijgen, alleen omdat er een regenboogvlag voor de deur hangt; zwarte vrouwen worden nog steeds uitgescholden voor Zwarte Piet; moslima's met een hijab worden op straat aangevallen.

En daar blijft het niet bij: moslima's die hun gezicht bedekken worden zelfs gecriminaliseerd door de Nederlandse staat via het zogeheten niqabverbod.

Tegelijkertijd probeert extreemrechts onze gemeenschappen tegen elkaar op te zetten, met angstbeelden over "de ander". DENK zet daar de Amsterdamse saamhorigheid tegenover.

Veiligheid betekent voor ons dat je op straat geen scheve blikken krijgt vanwege je huidskleur of afkomst; dat je erop kunt vertrouwen dat de politie je beschermt in plaats van je profileert. Daarom strijden we tegen etnisch profileren en racisme en investeren we in agenten en handhavers die onze diversiteit respecteren. Ook wordt het tijd om veel meer aandacht te hebben voor de problemen die vrouwen ervaren: van seksuele straatintimidatie tot femicide.

Daarnaast verdient Amsterdam een bestuur dat iedere inwoner vertegenwoordigt. Nu voelen vaak jongeren, gelovigen en Amsterdammers met een migratieachtergrond zich buitenspel gezet door de politiek. Dat moet anders. Amsterdammerschap betekent ook democratie van iedereen: een

gemeentebestuur dat een afspiegeling is van de stad, loketten waar je in begrijpelijke taal – en desnoods in je eigen taal – geholpen wordt en een lokale overheid die naar je luistert, of je nu in Buitenveldert of in de Bijlmer woont. DENK vecht voor een stad waarin niemand zich onveilig óf ongehoord hoeft te voelen. De beste aanpak is om het samen te doen: we zien gemeenschappen als onze bondgenoot. Samen maken wij Amsterdam veiliger.

Dit zijn onze voorstellen:

- ▶ **Gratis huisbeveiligingspakketten voor de lage en middeninkomens:** huurders in kwetsbare wijken bieden wij pakketten aan ter beveiliging van hun huizen, met daarin anti-inbraakstrips, verlichting, maar ook brandmelders. Deze bieden we als eerste aan de lage inkomens en breiden bij succes uit naar de middeninkomens;
- ▶ **Uitbreiding van de buurtrechtbanken:** de buurtrechtbanken zijn succesvol gebleken in het voorkomen en beslechten van conflicten in de wijk. Op aandringen van DENK is de buurtrechtbank uitgebreid van Zuidoost naar Nieuw-West. Wij zullen ons blijven inzetten voor verdere uitbreiding, bijvoorbeeld naar Noord;
- ▶ **Actieplan Femicide:** Amsterdam komt met een aparte aanpak tegen vrouwenmoord en huiselijk geweld. We richten een Femicide Taskforce op die risicovolle zaken actief volgt en ingrijpt voordat het te laat is. Samen met de politie starten we een onderzoek om te verkennen hoe we signalen van dreigend geweld eerder kunnen herkennen. Ook investeren we in extra opvangplekken en cultuursensitieve hulpverlening, zodat bijvoorbeeld vrouwen met een migratieachtergrond de weg naar hulp weten te vinden;
- ▶ **DENK blijft de demonstratievrijheid verdedigen:** het demonstratierecht is een grondrecht. Dat houdt in dat de gemeente zich tot het uiterste moet inspannen om demonstraties te faciliteren en de politie moet uiterst terughoudend optreden. Als de politie toch onrechtmatig geweld gebruikt (zoals dat enkele keren is gebeurd bij de pro-Palestina-protesten), moet dat worden onderzocht en dient dat consequenties te hebben voor de agent in kwestie;
- ▶ **Harde aanpak tegen professionele straatdealers:** professionele straatdealers moeten keihard worden aangepakt. De gemeente moet alles op alles zetten

om deze criminelen te stoppen. We leggen gebiedsverboden op en rekken deze op tot 7 dagen indien nodig; als een professionele straatdealer een (bijstands)uitkering ontvangt, dan wordt die onmiddellijk stopgezet. We onderzoeken bovendien de mogelijkheden om deze doorgewinterde criminelen uit hun woning te zetten. Professionele straatdealers die de buurt onveilig maken, verliezen in onze ogen het recht om in Amsterdam te wonen;

- ▶ **Het beter reguleren van het drugsbeleid:** DENK vindt dat beleid dat het handelen in verboden middelen drempelverlagend maakt, moet worden tegengegaan. We zijn daarom tegen een blowverbod voor toeristen (aangezien dat een illegale markt creëert voor wiet en hasj) en wij zijn ook tegen festivals in kwetsbare wijken waar veel harddrugs worden geconsumeerd;
- ▶ **Geen preventief fouilleren:** preventief fouilleren leidt onvermijdelijk tot etnisch profileren, los van het feit dat het niets oplevert. We blijven het etnisch profileren door de politie agenderen. We letten erop of de digitale stopformulieren (MEOS-app) tot de gewenste

gedragsverandering leiden; zo niet, dan scherpen we de aanpak aan. DENK is en blijft tegen het gebruik van etniciteit als risicofactor bij politiecontroles, risicomodellen en algoritmen;

- ▶ **Structureel verhogen van de meldings- en aangiftebereidheid:** veel Amsterdammers doen geen melding van discriminatie, omdat ze het gevoel hebben dat het weinig zin heeft. Daarom gaat de gemeente Amsterdam meer inzicht geven in wat er met meldingen gebeurt. We staan slachtoffers bij die een melding doen, maar laten ook zien wat er concreet met die melding is gedaan. Daarom is het belangrijk om hier periodiek over te rapporteren, zodat het onderwerp hoog op de politie agenda blijft;
- ▶ **De gemeente Amsterdam verbetert de digitale veiligheid en bestrijdt online haat:** Veel intimidatie, discriminatie en haat vindt tegenwoordig online plaats. De rol van AI kan dit nog versterken. Daarom is het belangrijk dat de gemeente Amsterdam online trends beter in de gaten houdt en hierover rapporteert, zodat burgers beter geïnformeerd zijn over nieuwe ontwikkelingen;

- ◆ **Van straatcoach naar buurtcoach:** straatcoaches letten niet alleen op jongeren en jeugdgroepen, maar gaan ook veel meer letten op onveiligheidsgevoelens in kwetsbare wijken. Dit doen zij in nauwe samenwerking met de wijkagent, zodat hun inzet leidt tot de gewenste veranderingen;
- ◆ **Intensivering van de aanpak haatmisdrijven:** de gemeente Amsterdam blijft zich inspannen voor meer kennis en bewustwording bij de politie en het OM. We versterken de diverse politienetwerken en verbeteren de kennis over de verschillende discriminatiegronden – of het nu gaat om moslimhaat, antisemitisme, anti-zwart racisme of LHBTI+-geweld;
- ◆ **DENK blijft investeren in preventie:** voorkomen is beter dan genezen. DENK blijft de nadruk leggen op het voorkomen dat jongeren het foute pad opgaan in plaats van louter repressief beleid voeren. We behouden daarom bestaande succesvolle projecten, zoals ADAMAS, en investeren in het jongerenwerk om daarmee jongeren op het rechte pad te helpen en blijven ook naschoolse activiteiten in de buurt subsidiëren.

GOED *BESTUUR*

10

Amsterdam is van ons allemaal. Maar toch voelen veel Amsterdammers zich niet gezien en gehoord – met name in de buitenwijken. De kloof tussen burger en bestuur is pijnlijk zichtbaar in wijken waar de opkomst bij verkiezingen laag is en het vertrouwen in de politiek ontbreekt. Dit moeten we rechtzetten. DENK wil een sterke en eerlijke democratie.

Dat betekent dat het bestuur net zo divers wordt als de stad zelf en dat we bewoners écht betrekken bij beleid. Amsterdammerschap als tegenverhaal tegen uitsluiting geldt óók in de politiek: geen enkele groep mag over het hoofd worden gezien in de besluitvorming.

Dit zijn onze voorstellen:

- ◆ **Diversiteit in de vertegenwoordiging:** we stellen harde doelen voor

diversiteit binnen de gemeenteorganisatie en adviesorganen. Uiterlijk in 2030 moet het personeelsbestand van de gemeente op alle niveaus een afspiegeling zijn van de stad (naar etniciteit, geslacht, beperking én leeftijd).

Wijkraden en adviescommissies vullen we met vertegenwoordigers uit vaak vergeten groepen – denk aan jongeren, arbeidsmigranten en ervaringsdeskundigen uit de bijstand;

- ◆ **Lokale democratie versterken:** DENK gelooft dat bewoners zelf het beste weten wat hun buurt nodig heeft. Daarom blijven wij inzetten op het voortzetten van wijkbegrotingen en door structureel samen te werken met bewonerscollectieven en buurtplatformen. Dat vraagt om een open houding van de gemeente, waarin bewoners niet alleen mogen meedenken, maar ook daadwerkelijk invloed hebben.

Zo delen we bestuurlijke macht, vergroten we het vertrouwen in de lokale democratie en zorgen we dat Amsterdam samen met haar bewoners wordt bestuurd;

- ▶ **Structurele verhoging van de opkomst bij verkiezingen:** de structureel lage opkomst bij verkiezingen is een bedreiging voor de gezondheid van onze democratie. Steeds grotere groepen worden niet gehoord, waardoor hun problemen onvoldoende worden aangepakt.

De gemeente moet daarom haar inspanningen om de opkomst te verhogen intensiveren. We stellen een minimale opkomst van 30% als doel, zodat er structurele beleidsaandacht is. We richten de opkomstcampagne ook specifiek op de groepen die nu thuisblijven, zodat we hen beter bereiken; meertalige communicatie behoort daarbij tot de mogelijkheden. Daarnaast zorgen we dat alle stembureaus op korte termijn toegankelijk zijn voor ouderen en rolstoelgebruikers;

- ▶ **Eerlijkere participatie:** de gemeente moet transparanter communiceren over wat bewonersparticipatie precies inhoudt, zodat er bij burgers geen onrealistische verwachtingen ontstaan. Daarnaast werken we samen met bewonersorganisaties om te zorgen voor een hogere opkomst bij participatie-avonden. Een participatievergoeding behoort tot de mogelijkheden;
- ▶ **Lobby voor voltijd volksvertegenwoordiging:** Amsterdam lobbyt bij het Rijk voor het mogelijk maken van voltijds raadswork (of extra raadsleden) in de grote steden. Onze stad gaat richting de 1 miljoen inwoners, en dat betekent dat er meer handen en tijd nodig zijn om alle belangen te behartigen;

- ◆ **Amsterdam in contact met haar zustersteden:** door de (post)koloniale geschiedenis heeft onze stad historische banden met steden wereldwijd. DENK is voor het aanhalen van deze banden via stedelijke samenwerkingen. We verkennen hoe wij onze kennis en ervaring kunnen delen, zoals we dat hebben gedaan in de stedenband met Paramaribo (Suriname). We onderzoeken ook hoe we de banden kunnen versterken met bijvoorbeeld Ghana, India en Indonesië;
- ◆ **Toegankelijke raadsinformatie:** we maken de raadsvergaderingen toegankelijker met meertalige ondertiteling (met behulp van AI). Ook onderzoeken we de mogelijkheden om beleidsstukken eenvoudig via AI te vertalen.

KLIMAAT, MILIEU & ***GEZONDE LEEFOMGEVING***

Klimaatverandering raakt ons allemaal, maar niet iedereen wordt even eerlijk beschermd. Vaak zijn het kwetsbare Amsterdammers, mensen in slecht geïsoleerde sociale huurwoningen, in wijken met weinig groen, die de hoogste energierekeningen betalen én als eersten de gevolgen van hitte en luchtvervuiling voelen.

DENK kiest daarom voor klimaatrechtvaardigheid: wij stemmen in met groene plannen zolang de kwetsbaarsten vooruit gaan. Juist de lage en middeninkomens moeten de vruchten plukken van de energietransitie in de vorm van lagere energierekeningen, gezondere lucht en koelere wijken.

Amsterdammerschap betekent dat we onze stad duurzaam maken met iedereen en niet alleen de welgestelden. De energietransitie mag niet leiden tot een nieuwe 'eigen volk eerst', maar dan voor de rijkere. Integendeel: ouderen in een tochtige woning of alleenstaande moeders in een schimmelwoning moeten als eersten profiteren van de energietransitie. Bovendien zien wij duurzaamheid ook als een morele plicht naar de volgende generaties Amsterdammers toe. DENK zal ervoor strijden dat Amsterdam het goede voorbeeld geeft: vergroenen zonder iemand achter te laten.

Dit zijn onze voorstellen:

- ▶ **Zet kwetsbare wijken voorop in de energietransitie:** we investeren het meest in de buurten waar de nood het hoogst is: Nieuw-West, Zuidoost en Noord. Woningen worden dáár als eerste geïsoleerd en vergroend;
- ▶ **Isolatie-offensief voor lage inkomens:** we versnellen het isolatie-offensief en beginnen hiermee in de slechtst geïsoleerde woningen. Koude, tochtige of vochtige woningen worden verleden tijd;
- ▶ **Korting op energiezuinige wasmachines en koelkasten, ook voor middeninkomens:** de gemeente Amsterdam biedt korting aan op de vervanging van oude koelkasten/wasmachines voor nieuwe, energiezuinige versies. Deze bieden we via de Stadspas aan voor inkomens tot 170% van het wettelijk sociaal minimum;
- ▶ **Gratis energiebox voor lage en middeninkomens:** Amsterdam biedt opnieuw een energiebox aan, maar ditmaal komt het via de Stadspas beschikbaar voor inkomens tot 170% van het wettelijk sociaal minimum. In de energiebox zit

onder meer een radiatorfolie, tochtstrips, ledlampen en slimme thermostaten, zodat de ontvangers het gemakkelijk zelf kunnen aanbrengen en zo gelijk de kosten kunnen drukken;

Hulp van energiecoaches: DENK blijft energiecoaches inzetten (via !WOON) die bij onze bewoners gelijk energiebesparende spullen aanlegt. Denk aan een waterbesparende douchekop, radiatorfolie en/of tochtstrips. Wij beginnen in de meest kwetsbare wijken en geven voorrang aan bewoners die het niet zelf kunnen aanleggen;

DENK blijft investeren in schone buurten: door een initiatiefvoorstel van DENK is de gemeente actiever gaan optreden tegen afvaldumping, met name in kwetsbare buurten en rond bouwprojecten. Wij versterken de inzet hierop en onderstrepen daarmee het belang van leefbare straten voor álle Amsterdammers ongeacht postcode of inkomen;

Groene banen van de toekomst: de lage en middeninkomens profiteren het meest van de energietransitie als zij het er hun werk van kunnen maken. Wij blijven daarom arbeidsplaatsen aanbieden waarbij participanten worden

omgeschoold tot zonnepaneleninstallateur of elektrische fietsenmaker;

Geen gedwongen afsluitingen in de kwetsbare wijken: geen enkele wijk wordt van het gas afgehaald zonder betaalbaar alternatief én het verbeteren van de isolatie;

Meer bomen in de kwetsbare wijken: in de heetste wijken planten we extra bomen en vervangen we tegels door groen. Iedereen verdient een groene straat en schaduw in de zomer;

Zonnepanelen voor alle daken, ook voor huurders: de gemeente Amsterdam ondersteunt woningcorporaties en bewonersinitiatieven bij collectieve zonnepanelenprojecten. De opbrengst hiervan gaat naar lagere energielasten voor huurders, niet naar de verhuurders;

Verduurzaam gebedshuizen en buurthuizen met een gemeentelijk fonds: we helpen moskeeën, kerken, tempels en buurtcentra met isolatie, zonnepanelen en vergroening. Hierbij bieden wij 0%-leningen aan;

Help kleine ondernemers verduurzamen met advies en 0%-leningen: we vermijden onmogelijke eisen aan zzp'ers en mkb-bedrijven. De gemeente richt één loket op dat subsidies, advies en rentevrije leningen biedt voor duurzaamheidsinvesteringen;

Koele ruimtes bij hitte, niemand mag oververhit raken: we openen buurthuizen, bibliotheken of gebedshuizen als 'hitteplekken' voor ouderen en kwetsbaren. In elke wijk komen drinkwaterpunten en schaduwplekken.

FINANCIËLE **PARAGRAAF**

12

Een rechtvaardig Amsterdam hanteert een eenvoudige stelregel: de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten. Na jaren van beleid waarbij de lasten voor de gewone Amsterdammer stegen, is het tijd voor financiële ademruimte voor werkende armen en middeninkomens.

DENK vindt dat toeristen eerlijk moeten bijdragen aan het in stand houden van onze stad. Daarom zetten wij in op een zorgvuldige en stapsgewijze verhoging van de toeristenbelasting, met oog voor de economische effecten. De toeristenbelasting levert Amsterdam jaarlijks bijna €300 miljoen op. Een verhoging betekent extra jaarlijkse inkomsten van tientallen miljoenen euro's. Dat is meer dan voldoende om onze

plannen te financieren, zonder dat de rekening bij Amsterdammers terechtkomt. Bovendien zijn we hiertoe verplicht: de gemeentelijke verordening Toerisme in Balans schrijft immers voor dat Amsterdam het toerisme actief moet verminderen zodra het aantal overnachtingen boven de 20 miljoen per jaar uitkomt. Die grens is inmiddels al drie jaar op rij overschreden. In 2024 lag het aantal overnachtingen rond de 22,9 miljoen en zonder ingrijpen verwacht de gemeente zelf een groei naar bijna 28 miljoen in 2027. Een hogere toeristenbelasting is dus niet alleen nodig om het overtoerisme tegen te gaan, maar ook noodzakelijk gezien de verordening. De extra inkomsten hieruit investeren wij in een Amsterdam waar iedereen bijhoort.

stem **DENK**

[BEWEGINGDENK.NL](https://bewegingdenk.nl)